No. 1935 Zaterdag 12 Februari 1921. 38ste Jaargang

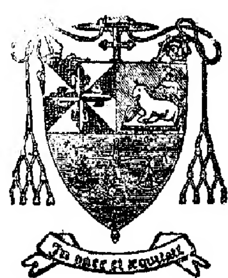
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels [illegible]
ken regel meer 7½ cts.

fr. Michael Gregorius Vuylsteke

van de Orde der Predikheeren

door de genade Gods en de gunst van den H. Stoel

Tit. Bisschop van Charadrus en Apost. Vic. v. Curaçao,

aan de Geestelijken en Geloovigen van zijn Vicariaat

Zaligheid in den Heer.

Evenals Gij, Beminde Christenen, de bescherming noodig hebt van hemelsche geesten, die U op al uwe wegen behoeden, „opdat Gij misschien niet uwen voet zoudt stooten aan eenigen steen," 1) maar zonder af te wijken van God's wetten door het leven moogt gaan; evenals U bij uw intrede in de booze wereld in het Sacrament des Doopsels een Patroon tot voorbeeld en voorspraak wordt gegeven; zóó ook heeft de goede God aan de Kerk van Christus, opdat zij heilig zij en vlekkeloos, een volheerlijke Kerk zonder smet of rimpel," 2) een patroon en bijzonderen beschermer toegewezen.

Al is het waar „dat de poorten der hel haar niet zullen overweldigen," 3) omdat zij gebouwd is op den steenrots, die Petrus is, toch bad Christus ook voor haar, zijne bruid, toen Hij bad voor zijn Apostelen, „dat zij één mochten blijven." 4)

Het is niet meer dan billijk, dat wij, de Geloovigen, de Katholieken, de kinderen der eene, ware Kerk van Christus, op het voorbeeld van onzen Stichter bidden voor onze Moeder, de H. Kerk, op dat zij triomfeere over hare vijanden en steeds toeneme in kracht en bloei.

Hoe meer de Kerk in gevaar komt, hoe talrijker haar vijanden worden, hoe heftiger hunne aanvallen, des te meer moeten wij bidden.

Want nu eens wordt zij bedreigd door vijanden van buiten, dan weer door vijanden van binnen. Maar aan vijanden ontbreekt het haar nooit. „Zij hebben Mij vervolgd, ze zullen ook u vervolgen." 5)

Toch zijn er tijden, dat de éénheid der Kerk, de heiligheid van haar leer en leden, meer bedreigd worden dan anders.

Dat was omstreeks het jaar 1870, nu 50 jaar geleden, toen een roofzuchtige vijand het Opperhoofd der Kerk in zijn zetel aantastte, en de eenheid en de vrijheid der Kerk in gevaar bracht.

Toen had de Kerk een machtigen voorspreker en beschermer noodig. En wat reeds lang te voren voorspeld was, dat gebeuren zou, en wat door alle bisschoppen op het Vatikaansch Concilie tegenwoordig dringend gevraagd werd, de H. Joseph werd door Z. H. Paus Pius IX uitgeroepen tot Algemeenen Patroon der Kerk.

Onder alle heiligen, machtig bij God, werd niemand zoo geschikt bevonden als de H. Joseph, de bruidegom der Moedermaagd en de voedstervader van het Goddelijk Kind.

Denzelfden dag, van 8 December, waarop jaren vroeger de Paus verklaarde, dat uit traditie en H. Schrift bewezen is, dat de Allerheiligste Maagd Maria zonder zondesmet ontvangen is, riep Z. H. in den jare 1870 den H. Joseph tot Patroon der Kerk uit.

Dat eenstemmig gevoeien en verlangen der leerende Kerk doet den H. Joseph niet weinig in onze achting en vereering stijgen B. C.

Geen heilige was meer geëigend dan de H. Joseph om tot Beschermer der Kerk te worden uitverkoren. Als bruidegom van de bruid des H Geestes steekt de H. Joseph boven andere heiligen uit. Evenals Maria's deugd hoog verheven was, omdat Zij was voorbestemd Moeder Gods te worden, zoo sierden St. Joseph de heerlijkste deugden, opdat hij waardig de bruidegom van Maria zou zijn. Aan hem waren moeder en kind onderworpen, aan hem waren beiden toevertrouwd. Over die twee schatten des Hemels moest hij als bruidegom van de eene, en als voedstervader van de andere waken. Als moeder en kind in gevaar zijn, wordt de H. Joseph op wonderdadige wijze gewaarschuwd en brengt beiden in veiligheid.

De bijzondere plaats, welke de H. Joseph tijdens zijn leven innam, heeft hij ook nu nog behouden. Ook nu nog waakt hij over de belangen van zijn Goddelijk voedsterkind, O. H. Jesus-Christus.

En welk belang gaat O. H. Jesus-Christus zóó na ter harte, als dat Zijner bruid, de H. Kerk, die Hij door Zijn bloed heeft verworven?" 6)

Zeer terecht verklaarde dus Z. H. Paus Pius IX den H. Joseph tot Patroon der Heilige Roomsche Kerk.

Om nogmaals zeer in 't bizonder de aandacht te vestigen op de voortreffelijkheid der deugden van den H. Joseph, en op de kracht van zijn voorspraak, om de geloovigen aan te sporen hun dankbaarheid te betuigen voor de verleende bescherming, en in hun godsvrucht en vertrouwen te volharden, wilde onze roemrijk regeerende Paus Benedictus XV het 50jarig feest gevierd hebben van deze verheffing van den H. Joseph tot Algemeenen Patroon der Kerk.

Maar nog om een andere reden wilde Paus Benedictus XV de aandacht vestigen op de Bescherming van den H. Joseph.

Als Hoofd van het H. Huisgezin, behoorend tot den werkenden stand, is geen heilige meer geëigend dan St. Joseph om tot Beschermer der H. Kerk vereerd te worden in onze tijden.

Immers, rondom den werkenden stand dreigen de grootste gevaren van onze tijden. De werkende stand, de kern der Maatschappij, vormt ook het grootste aantal der leden van de Kerk. Wordt dus de werkende stand in goede banen geleid, in geloof en zeden tegen alle gevaren beveiligd, dan is de veiligheid van Kerk en Maatschappij verzekerd.

Is daarentegen de werkende stand door socialisme en andere dwalingen vergiftigd, dan dreigen voor Maatschappij zoowel als Kerk de grootste gevaren.

Vandaar was steeds het streven der Pausen allen die tot den werkenden stand behooren, op Katholieken grondslag te vereenigen, en hebben zij hun vooral den H. Joseph als Patroon voorgehouden der werkliedenvereenigingen.

Hebben reeds vroeger eenige onzer ijverige priesters de jonge mannen samengebracht in St. Joseph-Gezellen-Vereenigingen, met groote tevredenheid zijn Wij er getuigen van, hoe onze Roomsche mannen, van alle standen, en voornamelijk van den werkenden stand, zich uit eigen beweging in één grooten bond zijn gaan vereenigen onder den naam van R. K. Curaçaosche Volksbond.

Niets was Ons aangenamer dan als beschermer van dien R. K. C. V. B. op te treden, en een Onzer priesters tot geestelijken raadgever daarover aan te stellen.

Op het voorbeeld van Z. H. Paus Benedictus XV wijzen wij den leden van dien bond op den H. Jozef als hun voorbeeld en voorspreker. Door zijn deugden na te volgen zult gij op het innigste met Jesus Christus vereenigd blijven, en vereenigd in Jesus Christus zult gij allen slechts ééne groote familie vormen.

Als uw voornaamste plichten houden Wij u voor: Weest goede huisvaders, zooals de H. Joseph er een was. „Gij, vaders! maakt uwe kinderen niet vergramd, maar voedt hen op in de tucht en vermaning des Heeren." 7) En zijt gij geen huisvaders, werkt dan met uwe huisgenooten mee om een voorbeeldige familie te vormen. Een voorbeeldige familie noemen Wij eene familie waar godsdienstzin, orde, arbeidzaamheid, reinheid van zeden, eenvoud en spaarzaamheid heerschen. Begaat de dwaasheid niet van boven uw stand te leven. Eenvoud is een der voornaamste christelijke deugden en de bron van tevredenheid en geluk.

Nog een anderen plicht houden Wij u voor als leden van een groote vereeniging. Iedereen moet niet op zijn eigen voordeel bedacht zijn tot nadeel van het geheel. Iedereen moet den bloei der vereeniging op het oog hebben. Men noemt dat samenwerken. Zonder te vragen, of een ander soms meer voordeelen geniet of genieten zal dan gij, moet gij, ieder voor zich, op den bloei der vereeniging bedacht zijn. Gij moet u op zijn tijd voor de anderen weten op te offeren. Dan zullen zich ook de anderen op hun tijd voor u opofferen.

Als anderen hulp noodig hebben, draagt gij alléén bij, maar hebt gij hulp noodig, dan dragen [illegible] u bij.

Maar bovenal moet gij uw vereeniging voorstaan om een sterken dam te vormen tegen de gevaren voor geloof en zeden, die u omringen.

Van de Katholieke Kerk alleen en haar zedenleer is de redding van onze hedendaagsche maatschappij te verwachten. Dat geldt voor de heele wereld. Dat geldt ook voor Curaçao. Daarom heet uwe vereeniging R. K. Volksbond.

De Katholiek Kerk is niet alleen ingesteld om den menschen het eeuwig geluk te verzekeren, maar, zooals Paus Leo XIII gezegd heeft, „als zij uitsluitend ingesteld was tot tijdelijk geluk van de wereld, zou zij niet méér kunnen doen, dan zij nu doet." 8)

Om nu de godsvrucht tot den H. Joseph, en het vertrouwen in de kracht zijner hulp aan te wakkeren niet alleen bij de leden der Vereenigingen, die den H. Joseph tot Patroon hebben, maar bij alle geloovigen, hebben Wij besloten, op aansporing van Z. H. Paus Benedictus XV. te bepalen, dat er in alle parochiekerken en publieke kapellen van het Apostolisch Vicariaat van Curaçao, drie dagen vóór het feest van den H. Joseph op 19 Maart a.s. oefeningen van voorbereiding zullen gehouden worden, waarbij de zegen met het Allerheiligste geoorloofd is, en verlangen Wij dat het feest zelve zoo plechtig mogelijk gevierd worde. Z. H. de Paus verleent aan allen, die deze oefeningen ter eere van St. Joseph bijwonen een vollen aflaat onder de gebruikelijke voorwaarden.

Wij twijfelen er niet aan, B. G. of uwe godsvrucht tot den H. Joseph en uw vertrouwen in zijn hulp en bijstand zullen door deze oefeningen en de bijzondere viering van zijn feest aangewakkerd worden; gij zult uwe huisgezinnen langzamerhand vormen naar het H. Huisgezin van Nazareth, en vrede en voorspoed zullen in uw midden heerschen.

Wij besluiten dit herderlijk schrijven met u aan te sporen door gebed en goede werken aan te vullen wat Gij in vasten en onthouding te kort schiet, en vooral door een oprecht berouw Gods barmhartigheid over u af te roepen en ootmoedig Uwe zonden te belijden.

Gedenkt in uwe gebeden Onzen H. Vader den Paus, die den bijstand van den H. Geest zoozeer noodig heeft om de juiste middelen te vinden voor de kwalen van onzen tijd om Kerk en Maatschappij voor algeheele ontreddering te behoeden.

Gedenkt ook in uw gebeden H. M. onze geërbiedigde Koningin, het Koninklijk Huis en de Hooge Regeering, opdat ons land van de gevaren die het bedreigen bevrijd blijve. Bidt voor allen, die in overheid gesteld zijn, opdat zij God's wil door een wijs en rechtvaardig bestuur volbrengen. Bidt ook voor Ons en al Uwe Priesters.

Krachtens de bepaling van (hier de Vastenwet afkondigen.)

En zal dit Ons herderlijk schrijven op de gebruikelijke wijze, in alle kerken en openbare kapellen, worden afgekondigd op den Zondag van Quinquagesima.

Gegeven op Curaçao, 10 Januari, 1921.

fr. MICHAEL GREGORIUS.

BISSCHOP VAN CHARADRUS

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

1) Ps. XC, 12. 2) Eph. V, 27. 3) Matth. XVI. 18. 4) Joan XVII, 21. 5) Joan. XV, 20. 6) Act. XX, 28. 7) Eph. VI, 4. 8) Enc. *Immortale Dei.*

Vasten- en Onthoudingswet voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

Volgens verschillende bepalingen van den H. Stoel en de laatste dispensatie, 18 October 1904 verleend, welke voor 30 jaren geldende zal blijven, en volgens de jongste uitgave van het Wetboek voor Kerkelijk Recht

De tweede Kamer vóór het Kerstreces.

De voortvarendheid en het bewonderingswaardig doorzettingsvermogen, welke de nieuwe Katholieke Voorzitter der 2e Kamer KOOLEN als Kamerpresident betoond heeft bij de begrootingsdebatten verdient allen lof Hij stond voor geen gemakkelijke taak om een man als Mr. Fock te vervangen. Niettemin heeft hij getoond tegen die taak volkomen opgewassen te zijn en is het thans duidelijk voor een ieder, dat Mr. Koolen mede gerekend mag worden onder de beste Kamervoorzitters, die wij in onze parlementaire geschiedenis gekend hebben. Met het woord van lof, dat de liberale heer Lely hem dan ook, in den vroegen morgen van Vrijdag 24 Dec. te half 2 ure, bracht, stemt ongetwijfeld voor het grootste deel het land in.

Ja, 't werd Vrijdagmorgen half 2 uur toen de laatste nachtzitting vóór de Kerstvacantie gesloten werd. Toen ging men naar huis om in den intiemen familiekring zich voor te bereiden op de viering van het Vredesfeest. Maar wat een kolossale hoeveelheid werk was er de laatste dagen voor de vacantie, waarover dit verslag handelt, nog afgedaan. Daar was eerst nog het zeer belangrijk restant van de begrooting van Buitenlandsche Zaken. Minister van Karnebeek had zich te verweren tegen het verwijt, dat hij niet mededeelzaam genoeg was. Maar Zijn Exc. toonde aan, dat na zijn optreden van zijn Departement een hoeveelheid mededeelingen en communicaties is uitgegaan als nooit te voren: hij meende, dat de commissie voor buitenlandsche zaken, die hij als een verbetering beschouwt, wel niet eenige critiek kon uitoefenen op de wijze, waarop hij met haar heeft samengewerkt: hij is een overtuigde tegenstander van de geheime diplomatie, in zoover daaronder verstaan wordt een diplomatie, die de volkeren bindt, zonder dat zij het zelf weten. Vervolgens gaf de minister zijn zeer merkwaardige inzichten ten beste over de ontwikkeling van den Volkenbond.

Met de volgende verheugende zinsneden sloot minister Van Karnebeek zijn rede: „Ik geloof dat wij ons gelukkig kunnen achten met het bezit van die instelling Voor onze politieke toekomst liggen daarin waarborgen van belang en ook voor het aanzien van ons land. Maar afgescheiden daarvan ben ik van oordeel, dat wij, als lid van den Volkenbond, ons ook kunnen verheugen in de totstandkoming van dit instituut en ik geloof dat het, in verband daarmede vooral *niet op den weg ligt van Nederland om ons met betrekking tot den Volkenbond sceptisch en geringschattend uit te laten.* Ik meen dat Nederland behoort tot die landen, welke, als bewaarders van een van de voornaamste instellingen van den Volkenbond (het Internationaal Gerechtshof) verplicht zijn aan dien Bond de beste kans te geven onder de gegeven moeilijke omstandigheden."

Toen kwam de vraag aan de orde van de omzetting van ons tijdelijk gezantschap bij den Paus in een vast. Minister van Karnebeek heeft hier het pleit gewonnen, schitterend gewonnen. Die overwinning is van groote nationale beteekenis, maar ook van groote voldoening voor ons katholieken. Hoogst merkwaardig is het, dat wij de vestiging van het vast gezantschap bij den H. Stoel danken aan den liberalen minister Van Karnebeek. Hoogst merkwaardig ook dat vele linksche Kamerleden hun stem gaven aan dezen post, welke een erkenning inhoudt van de groote macht van het hoofd

is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1°. Zij, die krachtens hun leeftijd tot VASTEN gehouden zijn, worden daartoe slechts verplicht op alle *Vrijdagen* der Vasten, op *Paaschzaterdag* tot 's middags 12 uur en op de *Vigilie van Kerstmis.*

2°. Het is verboden vleesch te eten op de *Vrijdagen* gedurende de Vasten, *Paaschzaterdagmorgen* tot 12 uur en de *Vigilie van Kerstmis.*

3°. Elken dag, dat men vleesch mag eten, mag men dit ook meermalen 's daags doen.

4°. De Onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van vleesch en vleeschsaus.

5°. Het gebruik van melk, boter, kaas, eieren en reuzel is toegestaan, ook op den Goeden Vrijdag.

6°. Vleesch en visch gebruiken bij den zelfden maaltijd is niet langer verboden.

7°. De Vasten en Onthouding verplichten slechts tot 12 uur 's middags van Paaschzaterdag.

8°. Iedere militair, die gebruik maakt van de militaire keuken, en alle zeevarenden, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons rechtsgebied te behooren, mogen elken dag van het jaar vleesch eten, behalve op den Goeden Vrijdag.

9°. Allen, die van deze Dispensatie gebruik maken, zijn niet *verplicht* in plaats van het vasten en onthouden andere goede werken te verrichten. Echter sporen Wij allen aan door gebed en werken van godsvrucht aan te vullen, wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken, doordat zij van deze dispensatie gebruik maken.

Gegeven te Curaçao 10 Januari 1921.

fr. MICHAEL GREGORIUS

Bisschop van Charadrus,

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

---

onzer Roomsche Kerk. Het is wel een merkwaardige kentering der geesten, welke in deze tijden valt waar te nemen. De voortreffelijke rede, welke de anti-revolutionaire heer Beumer bij deze gelegenheid hield, legde daar ook getuigenis van af.

Van de kleinere wetsontwerpen die nog door de Kamer werden aangenomen, vermelden we alleen het ontwerp tot verhooging of liever verdubbeling van den drank-accijns op het gedistilleerd. Het werd met 43 tegen 34 stemmen aangenomen: afgewacht zal moeten worden of deze greep van minister De Vries niet wat al te ruw geweest is, zooals ook enkelen ter rechterzijde vreesden.

Als finale kwam op het program voor, de afhandeling van de Indische Begrooting. De heer Van Vuuren heeft in een knappe rede de algemeene beginselen uiteengezet, die naar de meening der katholieke staatspartij onze koloniale politiek moeten beheerschen.

De minister verklaarde die beginselen voor het grootste deel te onderschrijven.

Wij geven hieronder een kort overzicht van deze rede van den heer VAN VUUREN.

Koloniale Politiek.

De heer VAN VUUREN heeft bij de behandeling der Indische Begrooting in de Tweede Kamer breedvoerig de algemeene beginselen uiteengezet, die, naar de meening der Katholieke Staatspartij, onze koloniale politiek moeten beheerschen.

De belangstelling voor onze koloniale politiek laat onder ons, katholieken, nog wel eens wat te wenschen over.

Het gedeelte nu uit de rede van den heer Van Vuuren, waarin hij onze beginselen betreffende de koloniale politiek uiteenzet, is wel in staat die belangstelling gaande te maken.

Vandaar dat wij voor onze lezers heden den voornaamsten inhoud ervan zullen weergeven.

Onze algemeene beginselen zijn hierin samen te vatten, dat *de koloniën er niet zijn voor ons, maar dat wij er zijn voor de koloniën.*

„Het doel van onze koloniale politiek," aldus de heer Van Vuuren, „mag dus niet zijn in Indië schatten te vergaren en er een arbeidsveld te zoeken in ons belang voor een deel van onze mannen. Indien deze voordeelen er mede gepaard gaan, kunnen wij ze dankbaar aanvaarden, maar doel mogen zij niet zijn. Zij mogen zelfs geen reden zijn, niet onzerzijds al het mogelijke te doen de politieke onmondigheid en onmacht der inlanders zoo spoedig als slechts mogelijk is te doen op houden.

„Ik kan mij voor Nederland zelfs geen verheffender oogenblik in zijn geschiedenis denken, geen waarop het met meer reden trotsch zou kunnen zijn, dan dat waarop het in waarheid zal kunnen zeggen: als regeering over Indië trekken wij ons terug, omdat wij onze taak ten volle hebben vervuld en wij de bevolking hebben opgevoerd tot een zoodanige Christelijke beschaving en ontwikkeling, dat het zich evengoed als Nederland zelf kan regeeren. Al zou het gevolg daarvan zijn, dat wij alle voordeelen zouden hebben prijs te geven, dat wij thans uit ons koloniaal bezit trekken, zouden wij ons daarover slechts kunnen verheugen. Wij zullen echter naar mijn vaste overtuiging bij een scheiding onder die omstandigheden financieel en economisch geen schade lijden. Indien wij het land regeeren met een dergelijk doel voor oogen en dat doel bereiken, zal er te voren een uit sympathie geboren saamhoorigheid tusschen Indië en Nederland zijn ontstaan, die meer en beter waarborg geeft voor een stevige positie van ons land en Indië dan de overheersching alleen doen kan."

In overeenstemming met dat beginsel streven wij op de eerste plaats naar *godsdienstige en zedelijke verheffing* der Indische bevolking.

„Wil men de inlandsche bevolking geleidelijk opheffen tot een Christelijke beschaving, dan hebben wij haar te brengen den Christelijken godsdienst en de Christelijke zedeleer. Tot dit doel gaan er heen onze missionarissen en onze geestelijke zusters en broeders. Zij zijn de levende bewijzen van de belangeloosheid der koloniale politiek, die wij voorstaan. Zij gaan er niet heen om vette traktementen, om kapitaal te vormen of zich een Indisch pensioen te verzekeren. Bij hen is geen andere drijfveer te vinden dan het zieleheil en het geluk der inlandsche bevolking. Zij zijn er dan ook niet op uit, zoo spoedig mogelijk terug te keeren, maar blijven er als zij kunnen, zoolang hun het leven is gelaten. Vaak gaan zij met het uitgesproken doel, om nooit het moederland, nooit de hunnen weer te zien. Indien men hen in Nederland terugziet, is het in den regel met den bedelnap in de hand, om bij hun geloofsgenooten aan te kloppen voor het geld, dat zij noodig hebben, ten einde hun werk in de tropen in het uitsluitend belang der inlanders naar behooren te kunnen vervullen."

Naast de godsdienstige en zedelijke verheffing streven wij naar *verstandelijke verheffing*. Men kan dan ook zeker op ons, katholieken, rekenen waar het geldt de verschaffing van goed onderwijs aan den inlander. En op dit gebied mag vooral gewezen worden op hetgeen door onze missionarissen en door onze geestelijke broeders en zusters wordt gedaan.

De heer Van Vuuren bepleitte in dit verband ruimere uitkeeringen aan de Christelijke scholen en bij wees op het verblijdend verschijnsel in onzen materialistischen tijd, dat het getal geestelijke roepingen in ons land toeneemt en dat tal van jonge mannen en jonge vrouwen aan de kloosterpoorten aankloppen met de vraag om voor den arbeid in de koloniën te worden voorbereid. Er is dus stof aanwezig om als de Regeering diligent is, haar te helpen aan de onderwijzers, die zij broodnoodig heeft.

Bij de geestelijke verheffing van den inlander, zoo betoogde de spreker, vervullen ook de ambtenaren vooral een groote rol. Zij hebben een voorbeeld te geven, veel meer in Indië nog dan in Nederland, omdat het practische leven van den ambtenaar, den vertegenwoordiger der overheid, natuurlijk invloed uitoefent op de ontvankelijkheid van den inlander voor onze Christelijke beschaving.

Zijn alle ambtenaren, die wij naar Indië uitzenden, mannen van karakter, die de beginselen, welke wij den inlander voorhouden, in practijk brengen?

Er zijn er velen, die het zich tot plicht schijnen te rekenen tot de heidensche beschaving af te dalen, in plaats van den inlander tot de Europeesche op te heffen.

De heer Van Vuuren liet daarover een ernstige klacht hooren. Beter weinig ambtenaren, zoo betoogde hij, dan slechts of geen goede.

Hoe staat het met de klacht, dat de gevaren voor godsdienst en zedelijkheid in Indië zóó groot zijn, dat katholieke ouders vaak huiverig zijn hun zonen, behalve dan als missionaris, naar Indië te brengen?

Over deze kwestie sprak de heer Van Vuuren als volgt:

„De tijden zijn wel veranderd. Wij hebben in Indië Katholieke vereenigingen en organisaties gekregen, die tot steun kunnen zijn. Het blijft echter moeilijk in Indië, vooral ongehuwd, staande te houden. De vrijmetselarij is er voor onze jongens nog altijd een gevaar. Men moet echter naar de zwaarste posten niet de zwakste krachten zenden. Karakters moeten er heen, en die loopen in Indië geen gevaar. Men legge daarom de vrees af en zenden zij zonen, zoo zij sterke benen hebben, gerust naar Indië als ambtenaren. Wij zijn het aan God verplicht. Tegenover Hem kunnen wij niet verantwoorden, dat waar hij Nederland als koloniale mogendheid de taak oproeg om aan hen die Hem niet kennen, de Christelijke beschaving te brengen, wij de beschaving alleen zouden overlaten aan wie tegenover Hem onverschillig staan."

Ten laatste zette de heer Van Vuuren uiteen het standpunt, dat de katholieke staatspartij inneemt ten opzichte van de *stoffelijke* zorg voor den inlander.

Op de eerste plaats wenscht zij op sociaal gebied krachtig werkzaam te zijn en den inlander te beschermen. Op de bescheiden plaats, die de Katholieken in de Indische samenleving innemen, hebben zij trouwens getoond, dat dit hun ernst is.

„Zij deden dit niet alleen in vereenigingen en organen, maar kunnen ook wijzen op een daad. Op de suikeronderneming van het eenige Katholieke lid van den Volksraad het heer Schmutzer, werden de heerendiensten afgeschaft twee jaar vóór den daartoe gestelden tijd, werd vrijwillig de verplichte, onbetaalde arbeid aan wegen enz. in een betaalde omgezet, en werd de eerste arbeidsovereenkomst afgesloten met de inlandsche vakvereeniging, waarbij ouderdoms-, weduwe- en weezenpensioen werd toegekend, periodieke verhoogingen werden verzekerd en een winstuitkeering met het recht van inzage van de boeken aan het personeel werd gegeven.

De Katholieke Staatspartij vraagt zorg voor de hygiëne en de geneeskundige verzorging van den inlander en verbetering van de woningtoestanden. Zij wenscht mede te werken aan maatregelen voor irrigatie en andere, die de vruchtbaarheid van den bodem, ook voor den inlander, verhoogt.

De Katholieke Staatspartij vraagt, het werd reeds gezegd, niets liever dan om te komen tot *zelfbestuur* in Indië, doch zij is er van overtuigd, dat de inlandsche maatschappij daarvoor in tientallen jaren nog niet rijp is. Zij wil die maatschappij daartoe voorbereiden en opleiden door dessaraden, gemeenteraden en provinciale raden en door een ad viseerend college als de Volksraad zonder daarmede het lot van den inlander te stellen in handen van een of andere oligarchie, die de pretentie heeft, het onmondig volk te vertegenwoordigen."

Ten laatste getuigde de heer Van Vuuren met klem dat de katholieke staatspartij orde en gezag wil handhaven en de Regeering steunen zal zoo noodig tegenover revolutionair geweld.

Tot zoover de breedvoerige beginselenverklaring van den katholieken afgevaardigde.

Blijft zij daarbij de richting volgen door den heer Van Vuuren aangegeven, een richting, waarmee ook de Regeering gelukkig in groote lijnen instemt, dan kan dat niet anders dan ten zegen strekken van de bevolking onzer overzeesche bezittingen.

DE PAARDENBAAI VAN ARUBA.

Reeds in October 1915 hebben wij een reeks artikelen geschreven over den toenmaligen toestand en de mogelijke verbetering van de Paardenbaai van Aruba.

Terwijl in den ouden tijd schepen van vrij groote diepgang langs of in den onmiddelijke nabijheid van den aanlegsteiger konden vastmeeren, was de toestand in 1915 allengs zóó geworden, dat aan de *Westzijde* tegen den steiger niet meer dan 1½ voet water en op eenigen afstand daarvan niet meer dan 4 voet water gepeild werd. Ook de vaargeul van den ingang der Paardenbaai in de richting naar den steiger was aanmerkelijk verzand, zoodat bij het herhaaldelijk gebeurde, dat bij het invaren de schepen bleven vastzitten en dikwijls een heelen dag of langer werk hadden, soms zelfs eerst weer hun lading moesten lossen, om vlot te komen.

Die vaargeul loopt even voorbij den ingang der baai aan de Oostzijde juist langs een zandtong, ontstaan door de groote rooi, die van de landzijde langs het *Lagoen* in de baai uitmondt, en bij sterken regenval daarin steenen, zand, nodder en slik in groote hoeveelheid afzet.

In het belang der scheepvaart van Aruba, die allengs tot den ondergang zou gedoemd worden, hebben wij toen ter verbetering 1e. het uitdiepen van de Paardenbaai bepleit door middel van den zandzuiger of de baggermachine en 2e. om later nieuwe verzanding te voorkomen *a.* het gedeeltelijk verleggen (indien dit mogelijk is) meer Oostwaarts van de uitmonding dier rooi, *b* het aanplanten van mangroveboschjes (mangelboomen) langs de beide zijden van het *Lagoen*, (dat is de uitmonding van dien rooi) omdat die mangelboschen door hun wijdvertakt wortelstelsel zand en steenen tegenhouden, *c.* het tegengaan van houtkap, omdat boomgroei het water verplicht meer in den grond te dringen, en verhindert dat de bovenlaag der terreinen wordt weggespoeld.

Het resultaat dier artikelenreeks is toen geweest een geweldige ontnuchtering onzerzijds, door een officieel rapport van uit Aruba, dat ons welwillend ter inzage werd verstrekt, en waarin beweerd werd, dat de toestand van de Paardenbaai vrij wel altijd zóó was geweest als in die dagen, dat er geen noemenswaardige aanslibbing van grond in de baai plaats vindt, want dat de bodem bijna overal klip en rots is.

Het ging boven onze krachten en lag trouwens niet op onzen weg door een langdurig, kostbaar, persoonlijk en plaatselijk onderzoek dit rapport te logenstraffen.

Nu en dan echter vonden een eenige feiten plaats, die de betrouwbaarheid van dat rapport wel eenigszins aan het wankelen brachten. Zoo bv, was het opmerkelijk, dat schepen, die *in de vaargeul* vastraakten, later bij het vlotkomen, geen noemenswaardige beschadiging aan de kiel ondervonden, terwijl schepen, die bij het invaren van den havenmond ongelukkigerwijze ter zijde van de *Kaai*, gevormd door een onderzeesch koraalrif, bleven vaststeken, daarbij altijd min of meer ernstige lekkage opliepen. Het eerst wees natuurlijk op een zachten modderigen bodem, het tweede pleitte voor een steenachtigen ondergrond.

Plaatselijke peilingen en boringen, die later van gouvernementswege in de Paardenbaai plaats vonden, hebben naar het schijnt voldoende grond opgeleverd om het werk der uitdieping zonder veel risico aan te durven.

En wat zijn tot nu toe de resultaten geweest?

In Augustus of September van het vorige jaar werd onze oude baggermachine naar Aruba gesleept en in de Paardenbaai aan het werk gezet.

De gouvernementssteiger aldaar bestaat uit twee gedeelten; het eerste gedeelte aan de landzijde is een aarden dam, het tweeden, dat verder in de Paardenbaai uitsteekt, is een houten steiger op ijzeren pijlers. Daar, waar aan de *Westzijde* van den aarden dam de bewaarplaats is van de loodsboot, stond vroeger langs den steiger, weinig meer dan 1½ voet water. Hier werd de baggermachine het eerst aan te werk gesteld. Langs deze Westzijde van den steiger is nu reeds een diepte van **12 voet** verkregen Iets verder Westelijk van den steiger is reeds tot 6½ à 7 voet diepte uitgebaggerd, en nog meer Oostelijk, waar eerst maar 4 voet water stond, is nu reeds een diepte van 9 tot 11 voet bereikt. Tot in het laatst der vorige maand heeft de baggermachiene bijna uitsluitend aan de Westzijde van de steiger gewerkt.

Misschien zal men die resultaten wel wat overdreven vinden. Welnu dan zullen we die onder een ander opzicht in het licht zetten. Sedert September van het vorig jaar tot nu toe, dat de baggermachine bijna onafgebroken aan het werk is geweest, werd er zóóveel specie opgebaggerd, dat er *elken dag* 5 vlotten mee gevuld werden, den eenen dag 3 groote en 2 kleine, den anderen dag 3 kleine en 2 groote vlotten, zoodat er naar matige berekening sedert het begin reeds minstens 500 vlotten met baggerspecie van den bodem zijn opgehaald. Allemaal materiaal, dat ofwel met opzet door de bemanning der schepen en door de bevolking daar gedeponeerd of als bezinksel door de rooien daar op was afgezet. Nog een ander resultaat. Met die uitgebaggerde specie heeft men Oostelijk van den steiger juist tegenover het gouvernementskantoor een groote oppervlakte gedempt, naar schatting een stuk van ±250 voet omtrek, dat aan de landzijde met een smallen dam van hoogstens 3 voet breedte en bijna 40 voet lengte verbonden is. Wat zou er tegen zijn, dat het Gouvernement reeds nu onmiddelijk dit gedempte stuk gronds in gebruik nam? Misschien dat het nog noodig is de smalle dam, die het terrein met het land verbindt, nog wat breeder te maken tot ruim 2 meter bv. zoodat er een kar veilig kan passeeren. Op die wijze zouden veel vrachten reeds terstond veel gemakkelijker kunnen vervoerd worden.

Dat aangeplempte stuk gronds, dat in Westelijke richting evenzeer met een breeden dam naar den aarden aanlegsteiger uitloopt, zal daarmede later een geheel uitmaken. Men gaat nog steeds voort het overblijvende watervlak tusschen den aarden steiger, de landzijde en het reeds verkregen opgehoogde terrein verder aan te plempen. Is dat werk tot zoover voltooid, dan gaat men Oostelijk van dit nieuwe terrein dempen om zoo aansluiting te verkrijgen met de kleine landtong, waarop nu de heer Rodulfo Arends zijn scheepstimmerwerf heeft.

Op dat nieuwe terrein zal dan de Heer Adriaan Laclé zijn scheepstimmerwerf krijgen.

Het aangeplempte terrein is door een stevigen dam van losse opgestapelde steenen beschermd. Toch zou het wel goed zijn, die steenen beglooing ook nog door ingeheide palen te beschutten, daar hier ongeveer 4 voet diepgang is en de scheepjes van Sabaneta er kunnen aanleggen.

Terloops een kleine historische herinnering.

Velen zullen niet weten, dat op de plaats, die nu gedempt is, lange jaren geleden een kleine stoomboot de *Monfleur* gezonken is, die op zee een lek gekregen had en toen de Paardenbaai binnen liep. Van de hutten dezer boot, zoo beweert men, zou men toen het douanekantoortje dat thans op den steiger staat, gebouwd hebben. De *Monfleur* zal nu wel voor goed hier zijn graf gevonden hebben. Voor duikers is er zeker niets meer te halen.

Het schijnt dat werkelijk de scheepvaart van Aruba op deze uitdieping van de Paardenbaai gewacht heeft, om zijn vleugels nog breeder te kunnen uitslaan. Melden wij onlangs niet, dat de heer Adriaan Laclé een groote driemastschoener van 300 ton in Amerika heeft aangekocht? Wel kan deze schoener met zijn 15 voet diepgang nog niet tegen den Zuidkant van den steiger aanleggen, omdat hier maar 12 voet water staat. Doch ook die diepte kan zonder veel bezwaar op deze plaats in den loop van dit jaar bereikt worden. Verder wacht de heer A. Laclé op de verdere aandemping, om op de plaats, dien wij boven reeds noemden, een scheepswerf aan te leggen. Al het hout ligt daar reeds klaar, om er een goulet van 200 ton op stapel te zetten. Ook de heer R. Arends is op zijn werf een groote goulet aan het bouwen, terwijl nog verder verderop ten Oosten van het *Lagoen* op de werf van den heer Adriaan Wever een schip in aanbouw is.

Geheel en al ter zijde latend, dat de resultaten, reeds nu verkregen, onze artikelen van October 1915 volkomen in het gelijk stellen, verheugen wij ons veeleer over het vruchtbaar werk nu reeds tot stand gebracht. Doch tevens kunnen wij ons de groote voldoening voorstellen, van den Heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt, het verdienstelijk lid van onzen Kolonialen Raad, die jaren lang voor deze verbetering van de Paardenbaai geijverd en gestreden heeft en nu langzaam aan reeds de vruchten ziet van zijn pogingen. De Arubianen weten en waardeeren het, dat de behartiging van de belangen van hun eiland aan zulke goede handen is toevertrouwd.

Misschien zal een voorbarig lezer hieruit opmaken, dat het werk reeds zoo goed als voltooid is, en de baggermachine nu wel zijn vuren kan dooven en weer naar Curaçao terugkeeren.

Doch zoover zijn we nog niet. Al is aan de Westzijde van den steiger het meest dringende werk verricht en voorloopig daar genoeg gebaggerd, men moet niet vergeten, dat alleen aan de Zuidzijde van den aanlegsteiger de grootste diepte van 12 voet gepeild wordt, wat voor de groote schepen, die hier binnen komen, zeker nog onvoldoende is. De nieuwe Amerikaansche driemastschoener *Ave Maria* van den Heer A. LACLÉ, die 15 voet diepgang heeft kan evenmin als de *Estelle* en zooveel andere vreemde schepen, die hier dikwijls komen om mest te laden, aan den steiger aanleggen, doch moeten op eenigen afstand blijven liggen, wat voor het lossen en laden zeer veel ongerief oplevert.

Gelukkig is sedert 20 Januari de baggermachine ook aan de Zuidzijde begonnen om het te baggeren om daar een grootere diepte te verkrijgen. Uitstekend, maar laat hij nu daar aan het werk *blijven*, en dan geleidelijk naar den mond van de Paardenbaai voortwerken om ook een flinke breede vaargeul met grootere diepgang uit te graven. Dan zal het niet meer gebeuren, dat bij 't binnenvaren telkens de schepen aan den grond raken, zooals nog den 5den Januari met de Frieda gebeurd is. Eerst wanneer dit werk voltooid is, kan men zeggen, dat de haven van Aruba de gerechtigheid heeft gekregen, die haar toekomt.

Ingezonden.

Aruba 30 Jan. 1921.

Weer twee Dokters op Aruba.

Niettegenstaande de persoonlijke meening, van den Gouverneur dat één enkele dokter voor ons eiland Aruba wel voldoende is, heeft Z. Exc. toch de goedheid gehad ons billijk verzoek in te willigen door na de vacature, ontstaan door het vertrek van den goeden, onvergetelijken Dr. Oduber Sr., den Heer Dr. Arends terstond na zijn komst in de kolonie, Aruba als plaats zijner geneeskundige werkzaamheid aan te wijzen.

De omstandigheid in aanmerking nemend, dat ook op Curaçao dringende behoefte bestaat aan méér geneesheeren, kunnen wij den Gouverneur niet anders dan ten hoogste dankbaar zijn voor dit groot bewijs zijner welwillendheid.

Voor den nieuwen dokter, den Heer Arends, koesteren wij de beste wenschen, dat hij met vrucht hier werkzaam zal zijn. Het feit toch, dat Aruba het land zijner geboorte is, dat hij hier een breeden kring van familie, vrienden en kennissen vindt, zal in niet geringe mate bijdragen, dat zijn arbeid hier ten zeerste zal gewaardeerd worden.

Wanneer hij ook van zijn kant die belangstelling toont, die wij redelijkerwijze van hem mogen verwachten, voor den gezondheidstoestand van zijn geboortegrond, kan het niet uitblijven of hij zal hier met veel succes werkzaam zijn, en ook de ruimste voldoening vinden van zijn nobelen en verheven arbeid. Vooral nu een dokter hier tegenwoordig onder veel gunstiger omstandigheden werkt dan vroeger, door de oprichting van ons nieuw hospitaal, zal dit zijn werk veel verlichten en er veel toe bijdragen dat zijn hygienische voorschriften beter worden opgevolgd, daar de verpleging der ernstige zieken aan de meer kundige handen van zusters is toevertrouwd.

Wanneer Dr Hopkins nu ook meer zijn tijd wil wijden aan zijn geneeskundige praktijk (als voorbeeld kan hij dezen Hollandschen dokter nemen) en minder zich door zijn handelszaken zal laten afleiden, kan de gezondheidstoestand van Aruba daar slechts bij winnen.

Ook aan het welbegrepen persoonlijk belang van Dr. Hopkins en dat der zieken kan deze wijziging zijner dagelijksche werkzaamheden ten goede komen. Want het spreekt toch wel van zelf, dat geen patiënt veel vertrouwen kan stellen in een dokter, waarvan hij weet, dat diens tijd voor het grootste gedeelte door geheel andere bezigheden wordt in beslag genomen, wiens aandacht bij het stellen der diagnose wordt afgeleid door koopmans- en handelsaangelegenheden. Een heel goed werk zou Dr. Hopkins reeds terstond kunnen doen, door zonder verwijl den grooten berg van geitenmest bij het fort Zoutman te laten opruimen, die daar een voortdurend voorwerp van ergernis is voor de bevolking, en door het opkoopen van deze mest op ons eiland aan de kust geheel stop te zetten.

Dankend, hoogachtend

Een Opmerker van Aruba.

Berichten uit de Kolonie.

Watergebrek.

Nu de regen dit jaar weer aan zijn plicht te kort geschoten is en watergebrek misschien nog meer dan het vorig jaar te wachten staat, tracht onze Gouverneur gedachtig aan: *gouverner c'est prévoir*, bijtijds doeltreffende maatregelen te nemen om in dezen toekomenden nood te voorzien.

Daarom verscheen deze week een publicatie, waarbij degenen, *die een bedrijf maken of wenschen te maken van het verkoopen van drinkwater aan de stadsbevolking of aan ondernemers van watervervoer naar de stad, of die putten wenschen te graven, reservoirs te bouwen of windmolens op te zetten* in kennis worden gesteld, dat zij daarvoor, *onder behoorlijke waarborgen, en tegen redelijke voorwaarden voorschotten van het Gouvernement kunnen bekomen.*

Ook eigenaars van plantages in de waterarme buurten van dit eiland, op wier plantages nederzettingen van arbeidersgezinnen wonen, deelen in diezelfde gunst.

Consulaatwezen.

Bij Kon. Besluit is de Heer G. Escobar Llamozas erkend en toegelaten als consul van Venezuela te Rotterdam.

— Bij K. B. is de Heer K. Croes erkend en toegelaten als vice-consul te Aruba.

Cuba--Aruba.

Het schijnt dan toch op Cuba bekend geworden te zijn dat er op de bark „Amadeo", komende van Aruba, op weg naar Cuba zich een geval van pokken heeft voorgedaan Hoewel de bark toen terstond rechtsomkeer maakte, en naar Aruba terugging, om dien pokkelijder eerst aan wal te zetten, is het geval toch naar het schijnt, uitgelekt. Want nu is op Aruba het bericht aangekomen, dat er op Cuba quarantaine is voorgeschreven voor schepen komende van de Nederlandsche West Indische eilanden. Om die reden werd van daar verzocht het overzenden van werkkrachten van uit onze kolonie voorloopig te staken.

Schriftelijke vragen.

De heer Ketelaar heeft in de Tweede Kamer schriftelijk aan den Minister van Koloniën gevraagd:

Is het juist, dat de minister bepaald heeft, dat gouvernementspassagiers van en naar Curaçao niet meer gebruik mogen maken van de rechtstreeksche verbinding tusschen het moederland en die kolonie, doch gedwongen zijn hun reis te maken over Suriname?

Zoo ja, welke overwegingen hebben tot dezen maatregel geleid, en zijn er ook uitzonderingen op toegelaten?

Kokosboomen.

De correspondent van Aruba verhaalt in La Cruz van deze week een merkwaardige bijzonderheid, die hij op de kokosplantage *San Rose* van den heer Segundo Ecury, aan de Westkust van dat eiland op een paar uren afstand van de hoofdplaats gelegen, heeft waargenomen

Hij zag daar tal van kokosboomen, waarvan de stam onderaan verbrand en zwartgeblakerd was, terwijl de top met weelderige frissche bladeren en bloesem prijkte en dat in een tijd van zulk een droogte als Aruba nu doorleeft.

Van den eigenaar vernam hij dat deze in een Amerikaansch tijdschrift gelezen had, dat wanneer kokosboomen kwijnen en geen vruchten voortbrengen, men den stam onderaan moet afschroeien.

Dat dit middel werkelijk resultaat oplevert, bleekt wel op deze plantage. Het is nu nog alleen de vraag of het een blijvend resultaat zal geven. Dit middel heeft veel overeenkomst met een dergelijk, dat we op Bonaire en speciaal te Rincon door iemand zagen toepassen bij di vidiviboomen. Wanneer deze reeds een paar jaar geen peulen meer opleverden, stookte hij een groot vuur van afval van maisstokken onder deze lage boomen, zoodat de geheele bladerenkroon verschroeide en afviel.

Zoodra de boom opnieuw begon uit te botten, kwam tevens de bloesem in overvloed voor den dag en gaf de boom ruimen oogst

Wij hebben zelf de schitterende proeven van dit eigenaardig middel gezien.

Wie kan de wetenschappelijke verklaring geven van dit middel? Zou het misschien zijn, dat schadelijke insecten, die rondom den stam of in de bladkroon zich genesteld hebben en de levenssappen van den boom uitzuigen, door den rook en hitte gedood worden?

Een Babbeltje over Curaçao.

In de nummers van 13 en 20 Januari van het *Koloniaal Weekblad* troffen we een feuilleton aan, getiteld: Een babbeltje over Curaçao. *Zijn Heden en Verleden door* J. van Haaften. De schrijver deelt herinneringen mede van ruim 20 jaar geleden, toen hij als zee officier op een der kruisers gedurende eenige maanden op ons eiland doorbracht. Wat het *heden* betreft is het *babbeltje* niet vrij van onjuistheden. Of het *verleden* toen aan de werkelijkheid beantwoordde, evenmin of de schrijver al die aardigheden persoonlijk heeft meegemaakt, durven wij niet beoordeelen. Dat de toestand onder menig opzicht na dien tijd zeker heel wat verbeterd is, kunnen wij den schrijver in gemoede verzekeren.

Beter, dat de lezer niet alles *au sérieux* neemt. Het is maar een „*babbeltje*".

Officieele berichten.

Mej. J. Hellmund is bevorderd tot tweede klerk.

De 2e commies P. T. S. Krafft is tijdelijk benoemd tot 1ste commies; de eerste klerk G J. Ferguson tot tijdelijk 2de commies, de eerste klerk C. F. Boskaljon, tot tijdelijk adjunct commies, de tweede klerk Mej. J. Hellmund tot tijdelijk eerste klerk, en de beambte Mej. A. E. de Haseth tot tijdelijk tweede klerk.

Mej C. E. v. d B Thielen en de heer R. W. Muskus zijn tijdelijk benoemd tot tweede beambten, en onderscheidenlijk werkzaam gesteld ten ontvangerskantore en ten postkantore alhier.

Aan den agent van politie 2e klasse H. W. van Cleef is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den eersten kommies 2e klasse op Aruba J. A. Maduro is om gewichtige redenen veertien dagen verlof naar Curaçao verleend.

Aan den kommies der belastingen, tevens havenmeester en loods op Bonaire A. Nicolaas is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend, en J. F. W. Gravenhorst is tijdelijk belast met die functien.

De hoofdagent van politie P. Mackay is op zijn verzoek in activiteit hersteld.

Aan den onderwijzer 2e klasse J. G. Veeris, hoofd der openbare school op Aruba, is tot herstel van gezondheid vier weken verlof verleend, en de onderwijzer 3de klasse J. K. Z. Lampe is tijdelijk belast met de functien van hoofd der school op Aruba.

Aan den brievenbesteller alhier F. M. Lopez is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse R. Plantijn is tot verder herstel van gezondheid drie weken verlofsverlenging verleend.

Aan den hoofdagent van politie S. M. Bogerd is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Havenverkeer.

Het is deze week Woensdag 9 Feb. weer een bijzonder drukke dag geweest in onze haven. In het geheel lagen er 18 stoomschepen.

5 Amerikaansche Oorlogsschepen: 1 *San Francisco*, 2 *Mahan*, 3 *Murray*, 4 *Lark* en 5 *Mallard*

7 Olietank- en Sleepbooten.

1 *Atlas*, 2 *Puerto Cabello*, 3 *Satoe*, 4 *Doewa*, 5 *Ampat*, 6 *Lima*, 7 *Toedjoe*.

4 Amerik. stoombooten. 1. *Caracas*, 2. *Merida*, 3 *Carisco* en 4. *Maracay*

1. Italiaansche stoomboot: „Europa". 1 Hollandsche: *Stuyvesant*.

Totaal: **18** stoombooten.

Als men met dit lijstje eens vergelijkt met wat er hier vroeger *vóór* en *tijdens* den oorlog aan stoomschepen binnenliep, zal men van zelf de conclusie kunnen trekken, dat het werk der loodsen hier meer dan verdubbeld is en dat ze den geheelen dag dikwijls tot aan middernacht in het gareel staan. En toch gaat alles als van een leien dakje. Onze loodsdienst kan voor den dag komen.

Voetbalmatch.

Morgen is het match tusschen Juliana en Sarto op Mundo Nobo. Aanvang half vijf.

Dankbetuiging.

Van de Heer Eduard Jansen ontvingen wij een reclame-plaat voor de *Houbaerillos-cigarillos*, en een wandkalender van den Heer C. S. Gorsira J. P. Ern., agent van *La Velnce-line*.

Het Amerikaansch Eskader.

Maandag namiddag kwam het eerste deel van het Amerikaansche eskader voor onze haven.

Het waren de torpedojagers *Mahan* (gemerkt 102) en de *Murray* (97). Zij kwamen evenals de rest van het eskader rechtstreeks van Trinidad Dinsdag morgen kwam het vlagschip *San Francisco* na de gebruikelijke saluutschoten terwijl het staf muziekkorps de *Yankee Doodle* speelde, onze haven binnen. Deze kruiser, reeds in 1890 gebouwd, onder commando van Kapt. H. E. Lackey, had een état-major van 27 officieren, terwijl de beide bovengenoemde schepen niet meer dan 7 officieren aan boord hadden.

Dienzelfden avond tusschen 7 30 en 8 uur kwamen de beide mijnenvegers de *Lark* met 5 officieren en de *Mallard* met 4 officieren onze haven binnen. Deze 5 schepen behooren allen tot het 1ste en 2de Atlantisch Mijneskader dat tot standplaats heeft Portsmouth en Boston.

Dinsdag avond bood de Club *Curaçao* op Pietermaai den état major een bal aan, waaraan een 25 tal officieren deelnamen, en dat een schitterend verloop had en tot 4 uur in den morgen voortduurde. Woensdag avonds had ZEx. Gouverneur Helfrich een 7 hoofdofficieren van het Eskader met enkele andere genoodigden aan zijn disch vereenigd. Het is licht te begrijpen dat de talrijke leden van de bemanning, die zich in deze dagen door onze straten bewogen, heel veel vertier in onze stad brachten.

Vele winkels en magazijnen hebben goede zaken gemaakt.

Huisvlijt mocht zich in een talrijk bezoek verheugen. Een massa artikelen vond gewillige koopers, tegen goede prijzen Al die dagen op de uren, dat de troepen aan den wal passagierden, patrouilleerden op de voornaamste punten der stad verschillende piketten eigen politieafdeeling gewapend met gummistok om elke wanordelijkheid onmiddelijk te onderdrukken. Wie in beschonken toestand werd aangetroffen, werd terstond ingerekend. Voor vele Amerikaantjes echter, wien het *drooggliggen* nog geen tweede natuur was geworden, is het lokaas der talrijke shaps hier toch al te verleidelijk geworden,. Velen hunner hebben de oude herinneringen van een flinken roes 'nog' eens willen doorleven.

Donderdagmorgen ten 9 uur verlieten 4 schepen van het eskader kort na elkander weer onze haven, en stevenden in Westelijke richting langs ons eiland heen koers naar Colon om het Panamakanaal door te varen en zich dan weer bij het overige deel van de Amerikaansche vloot te vervoegen, dat van zijn bezoek aan de havens van de Westkust van Amerika terugkeert

Een der schepen, de *Lark*, bleef hier achter, ten einde gelegenheid te vinden om twee Amerikaantjes, die op het appèl ontbraken, en hier gedrost zijn, weer op te pikken. Ook dit laatste schip is gisteren morgen uitgevaren

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Dec. 1920.

Wilemstad		f 4116,94	f 14520,64
2o district	Curaçao	76	—
3o „	Curaçao	—	22,50
4o „	Curaçao	—	10
5o „	Curaçao	—	40
Oranjestad	Aruba	181	299
3o district	Aruba	—	—
Kralendijk	Bonaire	1684,75	2203,10
Rincon	Bonaire	—	—
Philipsburg	St Mart	316,—	171,50
Oranjestad	St Eust.	215,10	585,67
Bottom	Saba	336	1228
Windwards	Saba	502,50	365
	Totaal	f 7,428,29.	f 19,445,41

Buitenland.

Amerika.

Alweer komen uit de Ver. Staten berichten van loonsverlagingen.

Een der meest opmerkelijke feiten bij het genezingsproces, dat zich thans op economisch gebied in de Vereenigde Staten voltrekt, is de goedmoedigheid, waarmee aan den kant der arbeiders de loonsverlagingen worden aanvaard en de intrekking van verschillende voorrechten, welke Labour tijdens den oorlog heeft weten te verkrijgen, schrijft de financieele medewerker van de „Daily Telegraph" te New York.

Men herinnert zich nog zeer goed dat de arbeidersleiders indertijd ver klaard hebben, dat zij nimmer weer met lager loonen genoegen zouden nemen, maar toch kan men er zeker van zijn, dat de arbeiders in de mijnen, de weverijen en de fabrieken met ingang van 1 Januari a.s. gaarne voor 75 pct. van de huidige loonen zullen gaan werken en zelfs af zien van de drievoudige betaling voor overwerk.

Men verwijt den werkgevers, dat zij de oorzaak zijn van den huidigen toestand door met opzet hun goederen vast te houden en op uitsluitingen aan te sturen, maar 't is duidelijk, dat behalve de staking van het koopende publiek, dat genoeg krijgt van de hooge prijzen en de algemeene wereldtoestand, waardoor de buitenlandsche koopers van de Amerikaansche markt zijn uitgesloten, er schuld aan dragen. Bovendien is het duidelijk, dat de fabrieken, die thans tot stilstand zijn gedwongen, niet weder op de oude loonschaal kunnen beginnen en dat de arbeiders gaarne het loon zullen accepteeren, dat hun aangeboden wordt. De depressie in de industrie heeft in enkele maanden Labour tam gemaakt. Gebrek en werkloosheid hebben de arbeiders er toe gedwongen; wel zijn nog niet overal loonsverlagingen ingevoerd, maar er is een begin gemaakt en zonder eenigen twijfel zal het nieuwe jaar een lager niveau over het geheele land inleiden.

Er bestaat echter aan den anderen kant gevaar, dat de werkgevers zullen trachten de vakvereenigingsbeweging den kop in te drukken en de loonen op een dergelijke wijze te verlagen, dat het den arbeiders onmogelijk is, behoorlijk in hun levensonderhoud te voorzien.

Vooralsnog houden intusschen de grossiers hun goederen nog op prijs, hetgeen herleving van de industrie ten zeerste in den weg staat.

Men verwacht echter, dat na Nieuwjaar de Banken de schroef zullen aanzetten en hen zullen dwingen lagere prijzen te vragen. (*Tel.*)

Palestina.

Zondag 2 Januari heeft te Amsterdam in het concertgebouw een meeting plaats gehad, waar prof. Ch. Weizmann en Vl. Jabotinsky resp. voorzitter van de Zionistische Wereld-organisatie en van het *Keren Hajesod*, gesproken hebben.

Deze meeting moest de *Keren Hajesod* actie voor Nederland inleiden *Keren Hajesod* is stichtingsfonds; een fonds dat moet dienen om het aan het Joodsche volk gemandateerde Palestina weer te maken tot een land, dat het Joodsche volk kan opnemen. Het Stichtingsfonds zal 25.000.000 pd. groot zijn; de Nederlandsche Joden moeten daartoe minstens f 1.000.000 bijeen brengen.

De meeting te Amsterdam had een demonstratief karakter.

De beide sprekers schetsten de taak welke thans op de schouders van het Joodsche volk rust: de stichting van een Joodschen staat in Palestina, de materieele en de geestelijke opbouw van land en volk.

Palestina is, zeiden zij, nu „ein nacktes Land". Maar het bergt in zich de bronnen voor zijn ontwikkeling. Landbouw is geen traditie meer onder de Joden. Maar men zal hen terugvoeren tot den grond en zijn bearbeiding, met toepassing van de modernste wetenschappelijke methodes. Ook de industrie heeft er een goede kans op ontwikkeling. Dan is er de moeilijkheid van de tegenwoordige bevolking, de Arabieren, die de Joden min of meer als indringers beschouwen. Haar rechten zullen geëerbiedigd worden, maar ten slotte moet natuurlijk het belang van tien millioen menschen boven dat van de 100.000 tegenwoordige bewoners gaan. En bovendien beschikken de Arabieren over een onmetelijk grondgebied van Bagdad tot den Indischen Oceaan! De Joden vragen slechts het kleine land, dat met een auto in 6 à 8 uur kan worden doorgereden. De Christelijke Kerk behoeft zich niet ongerust te maken over haar rechten in den Joodschen staat, zeiden de sprekers nog. De geschiedenis heeft den Joden wel verdraagzaamheid geleerd.

Voor het Stichtingsfonds werd in Nederland reeds nu ongeveer gld. 250.000 door slechts enkelen bijeen gebracht; hieronder zijn bedragen van f 150.000, f 25.000 en f 10.000.

Nog zij vermeld, dat het Karen-Hajesod bijeengebracht moet worden naar de Joodsche traditioneele „Maäser", d.i. „tiende": op iederen Jood is de verplichting gelegd, 1/10 van zijn vermogen, evenals voor meer dan 2000 jaar gebeurde, voor zijn gemeenschap, zijn volk af te staan.

Het Hebreeuwsch herleeft.

In het tijdschrift *Biblica* schrijft pater Mallon S. J. over de pogingen, door de Zionisten aangewend, om het oude Hebreeuwsch te verjongen en geschikt te maken voor het moderne leven.

Sedert hun verspreiding over geheel de wereld hebben de Joden de taal aangenomen van 't land van hun verblijf. Zelfs de zeldzamen, die in Palestina verbleven, spraken het Arabisch. De Joden van Midden- en Oost-Europa, *Askanazim* genoemd, spreken hun jidisch, dat met Duitsche woorden doorweven is. De *Sephardim* gebruiken een dialect, waarin de Spanjaarden het oud-Castiljaansch hooren.

Welke zal de taal van 't herstelde Israël zijn? Het Hebreeuwsch, de taal der voorvaders en der glorie van weleer; de taal der Mischna in de eerste eeuwen van ons tijdvak gebezigd; het Hebreeuwsch wil men doen herleven in den vorm, waarin het stierf.

Daartoe werd reeds een Akademie der Hebreeuwsche taal opgericht, die tegenwoordig 23 leden telt, 10 te Jeruzalem en de andere in de omliggende steden of in het buitenland. Ze heeft zich met een buitengewoon zware onderneming belast: de taal moet hersteld worden, de gestorven taal moet weer in 't dagelijksch gebruik herleven.

Hervormd en volledigd moet de taal; daar de menschelijke beschaving sedert 18 eeuwen een langen weg heeft afgelegd op alle gebied in het maatschappelijk leven, in wetenschap, in handel. De Hebreeuwsche taal, die overigens een arme, eenvoudige taal is, moet vertienvoudigd om zich naar de eischen der wetenschappen en moderne beschaving te plooien. Er zullen natuurlijk vreemde woorden in 't Hebreeuwsch moeten overgaan, doch de leden der Hebreeuwsche Akademie zijn vast besloten, om de taal Oostersch en Semitisch te bewaren en in de lijn van het eigen taal wezen te ontwikkelen.

Herleven moet de taal in 't dagelijksch gebruik. En 't schijnt, dat de geestdrift daarvoor, onder de jongeren vooral, stichtend is. In al de scholen — en te Jerusalem zijn er meer dan 24 — leert men het nieuw-Hebreeuwsch. Men leert en men spreekt het. Overal komt men opschriften tegen met deze verwittiging: *Jehoudi dabber Hibrith*, Jood spreek Hebreeuwsch; men leest dit op straat en in openbare gebouwen, in magazijnen en winkels: „Jood spreek Hebreeuwsch!"

De kraat zet het werk der scholen voort. Twee dagbladen verschijnen te Jeruzalem in nieuw-Hebreeuwsch: „*Haarez*", *Het Land*; en „*Doar hajjon*" met ondertitel: „*Palestine Daily Mail.*"

Gedurende den oorlog heeft men de wereld door verkondigd, dat op den Berg Scopus, bij den Olijfberg, de eerste steen der Joodsche Hoogeschool gelegd werd. 't Was niet meer dan een inbezitneming, een hoop en een wil voor de toekomst. Want de hoogeschool zal niet op den Berg Scopus, buiten de stad, maar in het hart zelf der stad en wellicht spoedig, oprijzen.

Het Sionistisch comité, bestuurd te Londen door Dr. Weizmann en Dr. Sokolow, hebben een inschrijving geopend van 25 millioen pond sterling, dat is het kapitaal der „her stelling"; een belangrijk deel dezer som zal aan 't ministerie van openbaar onderwijs toevertrouwd worden voor het oprichten der universiteit en van nieuwe scholen.

Benevens de akademie, die voor de hervorming en herleving der taal moet ijveren, kwam er reeds een Archeologische maatschappij van Palestina tot stand. Haar doel is uitsluitend wetenschappelijk. Voorzitter ervan is David Yellin. Ze heeft reeds de publicatie van een *Corpus Inscriptionum* ondernomen dat: 1o. alle Hebreeuwsche opschriften van welken oorsprong zij ook wezen, en 2e alle opschriften in vreemde talen in Palestina gevonden, zal omhelzen. Aan het hoofd dezer belangrijke publicatie staat Dr. Nahum Slosh, voorheen professor in 't Hebreeuwsch te Parijs en medewerker aan het Fransch „*Corpus Inscriptionum Semiticarum.*"

Eindelijk werd het plan reeds op gevat eener zoo volledig mogelijke Oostersche bibliotheek, die voor raadpleging en studie al de gerieflijkheid zou bieden van de groote bibliotheken onzer Europeesche hoofdsteden.

Duitschland.

Binnenkort zal, krachtens de fictie, die „zelfbeschikkingsrecht der naties" wordt genoemd, een der meest gewichtige gebeurtenissen plaats hebben, voor de naaste toekomst van Europa: Er zal in Opper-Silezië gestemd worden over de vraag, of dit land aan Polen, dan wel aan Duitschland zal worden toegewezen.

Dit feit is vooral hierom van zooveel gewicht, dat Opper-Silezië een industriegebied is van den eersten rang, waar kolen, ijzer, zink, bij elkaar worden gevonden in zeer aanzienlijke hoeveelheid en ook andere industrieën zijn groot geworden.

Verliest Duitschland dit gebied, dan kan er van betaling der schadevergoeding aan de Ententelanden waarvan de mogelijkheid nu reeds uiterst twijfelachtig moet heeten, wanneer ten minste Duitschland zijne geheele bevolking niet in een staat van slavernij wil brengen, ze ker geen sprake meer zijn.

Anderzijds is het grootelijks de vraag, of Polen zonder het Opper-Silezische industriegebied ooit de ontzaggelijke economische moeilijkheden zal te boven komen, waarin het zich bevindt. Polen zag reeds zijn hoop op Tsjechen bedrogen. Een nieuwe ontgoocheling in Opper-Silezië zou het Poolsche volk op een zware proef stellen.

De economische beteekenis van dit gebied is een der redenen, waarom er buitengewoon hevig over gestreden wordt. In één woord geen der heerlijkheden, welke de schoonheid van het beginsel der zelfbeschikking plegen te demonstreeren, ontbreekt.

De Koninklijke en de Standard Oil in Mexico.

De *New-York Herald* bericht, dat de *Mexican Eagle*, de groote ondermaatschappij der Koninklijke Shellgroep, op 13 December j.l. het lidmaatschap heeft opgezegd van de *Associated Oil Producers* in Mexico. Deze vereeniging van petroleumproducenten neemt echter geen genoegen met de opzegging. Zij heeft een commissie benoemd, om de gedragingen van de *Mexican Eagle* te onderzoeken, en is van plan, deze als lid te royeeren. Zooals hieruit blijkt, zijn de verhoudingen tusschen de groote Mexicaansche producenten vrij gespannen. Eigenlijk smeult het vuurtje al sinds 1915, wegens on eenigheden eenerzijds tusschen de Amerikaansche maatschappijen en de Mexicaansche regeering en ander zijds tusschen de Amerikaansche ondernemingen en die van andere nationaliteiten, met name de Koninklijke–Shellgroep. Dat de moeilijkheden thans acuut zijn geworden, vindt zijn grond in het feit, dat de tijdelijke president, de la Huerta, even vóór de overdracht van het presidentschap aan generaal Obregon, links en rechts groote staatsconcessies voor petroleumexploratie heeft verkocht, met de bepaling, dat de nieuwe concessionarissen langs alle rivieren en stroomen op de desbetreffende terreinen naar olie zou den mo en boren tot op een afstand van tien meter aan elke zijde van den oever.

De meest belangrijke olievelden van Mexico worden door een groot aantal kleine stroompjes doorsneden. De nieuwe concessionarissen verkrijgen dientengevolge uitgebreide rechten over een gebied, dat reeds onder controle der Amerikanen was. Naar het heet, zijn bijna al deze nieuwe concessies door stroomannen van de *Mexican Eagle* verkregen, zoo dat feitelijk de Koninklijke, althans volgens deze voorstelling van zaken, aan de *Standard Oil* een belangrijk deel van haar oliebelangen in Mexico zou hebben ontfutseld. De Amerikanen eischen thans, dat de Mexicaansche president Obregon deze concessies van de la Huerte, even als andere, die vroeger door Carranza zijn verleend, ongeldig zal verklaren.

Ongetwijfeld zal de Amerikaansche regeering druk in dien geest uit oefenen, maar het staat wel even zeer vast, dat het Engelsche gouvernement de belangen der Shellgroep zal behartigen. Het is derhalve zeer de vraag, of het de *Standard Oil* zal gelukken den handigen zet der Koninklijke te pareeren. Zoo niet, dan zal binnen eenigen tijd niet meer de *Standard Oil* maar de Koninklijke–Shellgroep vermoedelijk de grootste producente in Mexico worden.

(Hbld.)

Oostenrijk.

Steeds meer en meer blijkt, dat de vroegere territoriale regeling der verschillende landen, zij mocht dan ook al haar gebreken hebben, veel beter was dan de huidige. Speciaal geldt dit wel voor de gebieden, welke vroeger het keizerijk Oosten-rijk–Hongarije vormden.

Mochten er vroeger al grieven zijn dat verschillende volkeren, die in zeden en gewoonten, in taal en godsdienst onderling veel verschilden, in één verbond vereenigd waren, de tegenwoordige splitsing van al die volkeren heeft nog veel grootere nadeelen geschapen.

Op de allereerste plaats wijzen wij op de republiek Oostenrijk, een land, hetwelk, zooals helaas maar al te duidelijk gebleken, is niet zelfstandig kan bestaan en waardoor de arme bevolking aan honger en armoede ten prooi is.

In de nieuwe republiek Tsjecho-Slawakije, het vroegere Bohemen schijnt de huidige toestand ook lang niet zoodanig te zijn als wel kon worden verwacht.

Zoo werden bij dit land hetwelk hoofdzakelijk uit Tsjechen bestaat een geheel zelfstandig volk, met eigen taal en eigen godsdienst en sterk anti-Duitsch, vier millioen Duitschers ingelijfd, die daar nu doodeenvoudig worden weggecijferd en vervolgd.

Op de godsdienstige twisten en vervolgingen der katholieken welke hierdoor zijn ontstaan zijn thans de bloedige anti-Duitsche botsingen gevolgd waaraan ten slotte de Entente een einde heeft gemaakt.

De Duitschers in Tsjecho-Slowakije, welke hoofdzakelijk uit katholieken bestaan, verkeeren in een nog minder gunstige positie dan de Vlamingen in België.

In de Regeering zijn zij absoluut niet vertegenwoordigd; in het parlement vormen zij door hun mindere getalsterkte een minderheid, welke nauwelijks geduld wordt, laat staan geëerbiedigd.

De schoolpolitiek der Regeering is gelijk aan die van het vroegere Duitschland ten opzichte van Polen. Duitschland dulde niet, dat op volksscholen Poolsch werd onderwezen, dit moest Duitsch zijn. Niettegenstaande de algeheele mislukking van dit dwangsysteem wordt het nu toch nagevolgd door de Tsjech–Slowaksche Regeering. De nieuwe schoolwet schrapt eenvoudig alle onderwijs in het Duitsch en eischt dat in een zuiver Duitsche streek aan Duitsche kinderen onderwijs wordt gegeven in de Tsjechische taal.

Het gevolg daarvan is, dat in het Duitsche gebied thans overal meetings worden georganiseerd om het volk in te lichten over de gevolgen van deze schoolpolitiek, waarbij de toehoorders worden aangezet om zich als één man te verzetten tegen dit dwangsysteem van de Regeering te Praag, de hoofdstad der nieuw republiek.